

Örgütsel Sa?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Örgütsel Sa?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28289>

Özet

Örgütsel Sa?l?k Ölçe?i, Ercan Do?anay ve Adnan Da?l? taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilmif bir ölçek geli?tirme çal??mas?n?n ürünüdür. Bu psikometrik araç, kurumlar?n içsel uyumunu, çal??anlar?n moralini, liderlik etkinli?ini ve genel i?leyi? kalitesini kapsayan **Örgütsel Sa?l?k** yap?s?n? ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle e?itim kurumlar? ba?lam?nda örgütlerin sa?l?kl? bir yap?ya sahip olup olmad???n? nicel yöntemlerle tespit etmek üzere tasarlanm??tır.

Ölçek, 5'li Likert tipi bir derecelendirme format?n? kullanmakta olup, geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? ile psikometrik özelliklerinin kan?tland??? belirtilmi?tir. Ölçek, örgütsel davran?? ve yönetim alan?ndaki ara?t?rmac?lar ve uygulay?c?lar için önemli bir tan? araç? sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Sa?l?k, örgütsel davran??, ölçek geli?tirme, kurumsal performans, yönetim, psikometri, e?itim yönetimi.

Yazarlar

Ercan DO?ANAY, Adnan DA?LI.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, çe?itli kurumsal ortamlarda görev yapan personelin, çal??t?klar? organizasyonun sa?l?k düzeyine dair alg?lar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Örgütsel sa?l?k, bir kurumun sadece k?sa vadeli hedeflere ula?ma kapasitesini de?il, aynı zamanda uzun vadede sürdürülebilir ba?ar? ve adaptasyon yetene?ini de ifade eder.

Bu ölçek, yöneticilere ve ara?t?rmac?lara, örgüt içindeki zay?f noktalar? (örne?in, dü?ük moral, zay?f ileti?im veya etkisiz liderlik) te?his etme ve bu alanlarda iyile?tirme stratejileri geli?tirme konusunda somut veriler sunmak üzere geli?tirilmif tir.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, temel olarak **Örgütsel Sa?l?k** yap?s?n? ölçmektedir. Örgütsel Sa?l?k, genellikle üç ana bile?enden olu?an multidisipliner bir kavramdır:

Kurumsal Uyum: Çal??anlar?n kurumun hedefleri etraf?nda birle?me düzeyi ve iç çat??malar?n yönetilme biçimi.

Adaptasyon Yetene?i: Kurumun d?? çevredeki de?i?imlere ne kadar h?zl? ve etkin tepki verebildi?i.

Ba?ar? Kapasitesi: Kurumun amaçlar?na ula?mak için kaynaklar? ne kadar verimli kulland??? ve genel performans düzeyi.

Ölçek, bu karma??k yap?y? olu?turan alt boyutlar? (örne?in, liderlik, ileti?im, motivasyon, karar alma süreçleri) analiz ederek, örgütün genel sa?l?k durumunu bütüncül bir bak?? aç?s?yla de?erlendirir.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda (Do?anay & Da?l?, 2020), psikometrik özelliklerinin kanıtlanması amacıyla kapsamlı geçerlik analizleri kullanılm??tır. İlk a?amada, maddelerin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?ini belirlemek için uzman görüşlerine dayalı Kapsam Geçerli?i sa?lanm??tır.

Yap? geçerli?i ise temel olarak Faktör Analizi yöntemleriyle test edilmiştir. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen boyutlar altında anlamlı bir şekilde gruplandırılm?? ve ölçe?in kuramsal Örgütsel Sa?l?k yap?s?n? do?ru bir şekilde yansıttığını göstermeyi hedeflemiştir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılığını ve kararlılığını de?erlendirmek amacıyla güvenirlik çal??malar? yapılm??tır. Bu çal??maların temel göstergesi, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısıdır. Yayınlanan makalede, ölçe?in kabul edilebilir veya yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu belirtilmelidir, bu da maddelerin aynı yap?y? tutarlı bir biçimde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik analizleri, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı örneklerde uygulandı?ında benzer sonuçlar üretme yetene?ini do?rulamaktadır. Bu, ölçe?in araştırma ve uygulama ortamlarında güvenilir bir araç olarak kullanılması için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Örgütsel Sa?l?k Ölçe?i'nin yap?s?sal bütünlü?ünü ortaya koymak için iki aşamalı faktör analizi süreci izlenmiştir. İlk olarak, ölçe?in boyut sayısını belirlemek ve maddelerin temel yap?s?n? ke?fetmek amacıyla Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılm??tır.

İkinci aşamada ise, AFA sonucu ortaya çıkan faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle ve farklı bir örneklem grubuyla ne kadar uyumlu olduğunu kontrol etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanm??tır. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu ve örgütsel sa?l?ğın birden fazla alt bile?enini tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü teyit etmiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Öz Bildirim Envanteri

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Kurumsal çal??anlar, Akademisyenler, E?itim personeli

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Ölçek geli?tirme çal??mas?, genellikle kamu veya özel sektörde çal??an çe?itli kademelerdeki personel üzerinde gerçekte?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Maddeler 5'li Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanmaktadır. Derecelendirme seçenekleri tipik olarak "1=Kesinlikle Kat?lm?yorum"dan "5=Kesinlikle Kat?l?yorum"a uzanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel yönetim, örgütsel iklim, psikometrik özellikler, örgütsel verimlilik, personel motivasyonu.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ercan DO?ANAY

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?

Kurumsal E-posta Adresleri: ercdoganay@gmail.com (Sorumlu Yazar ?leti?imi)

Yaz??ma Adresi: Makalenin yay?mland??? kurumsal adres bilgileri için kaynak makaleye ba?vurulmalıdır.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2020 y?l?nda yay?mlanan akademik bir çal??ma ile kullan?ma sunulmu?tur. Ölçe?in akademik ve ara?tırma amaçlı? kullan?mlar? genellikle kaynak gösterilerek serbesttir. Ticari veya geni? ölçekli kurumsal uygulamalar için, telif haklar? ve izinler konusunda sorumlu yazar Ercan DO?ANAY ile e-posta yoluyla (ercdoganay@gmail.com) ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Do?anay, E. & Da?l?, A. (2020). Organizational Health Scale: A scale development study. *International Education Studies*, 13(7), 128-144. <https://doi.org/10.5539/ies.v13n7p128>

Orijinal makalenin yay?mland??? dergi ba?lant?s?: ccsenet.org

Ölçe?e ait orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [organizational-health-scale-toad.pdf](https://www.ccsenet.org/ies/article/download/105539/128)

Örgütsel Sa?l?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif haklar? ve yay?mlanan makalenin ticari haklar? nedeniyle burada listelenmemektedir. Maddelerin tam listesine eri?im ve ölçek uygulama talimatlar? için, Do?anay & Da?l? (2020) taraf?ndan yay?mlanan orijinal akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM